

Aan het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Donderdag 22 februari 2024

Geachte mevrouw Helder,

Onlangs heeft u het Wetsvoorstel vereenvoudiging beroepenstructuur van de psychologische beroepen, ter consultatie voorgelegd. Dit wetsvoorstel wijzigt de beroepenstructuur van de psychologische beroepen. Het doel hiervan is om de beroepenstructuur te verduidelijken, waardoor cliënten en verwijzers sneller de juiste behandelaar kunnen vinden.

Vanuit Level, een regionaal en landelijk werkende organisatie voor specialistische zorg voor jeugd- en gezin, hebben wij de volgende bezwaren:

1. Het jeugdveld is onvoldoende meegenomen in de totstandkoming van dit wetsvoorstel

Wij stellen voor dat het jeugddomein alsnog geconsulteerd wordt gezien de forse problemen die wij juist vanuit het specialistische jeugdveld verwachten bij de uitvoering.

2. Te verwachten capaciteitsproblemen en het ontbreken van een solide financiële basis

Deze wijziging van de beroepenstructuur vraagt om het doordenken van de consequenties en een stabiele financiële basis om de werkdruk niet verder op te laten lopen in het jeugdveld en de kwaliteit van zorg voor de meest kwetsbare gezinnen te behouden. Enkele voorbeelden:

- Master psychologen die direct instromen in de opleiding tot GZ psycholoog- generalist zijn nog onervaren in de praktijk. Dat vraagt om intensievere begeleiding en een kleinere caseload (zeker in het specialistische jeugdveld). Er is financiering nodig voor extra inzet van hoger opgeleide professionals voor werkbegeleiding/ supervisie en om instroom te garanderen voor gezinnen met de meest complexe problemen.
- Er is een stuwmeer aan masters met werkervaring die ook zo spoedig mogelijk de GZ opleiding in moeten. Hier moeten de uitvoeringsconsequenties voor het jeugdveld naar voren gebracht worden want ook dit vraagt om een goede organisatie/ financiering.
- Ervaren masters met werkervaring moeten na de wetswijziging nog steeds ingezet kunnen worden in het werk dat zij nu ook doen, zij zijn onmisbaar in het jeugdveld. Bij een beperking van hun mogelijkheden zou dat onmiddellijk leiden tot een ernstige vermindering van inzetbare capaciteit in het jeugdveld, wat consequenties heeft voor de kwaliteit van zorg voor de gezinnen.
- Het is cruciaal zorgvuldig te overwegen hoeveel psychologen tegelijkertijd opgeleid kunnen worden tot GZ-psycholoog generalist. Twee groepen komen samen: de ervaren master studenten die vallen onder een mogelijke overgangsregeling en master studenten die direct doorstromen naar de opleiding. Hoe wordt dit organisatorisch en financieel gefaciliteerd?
- De nadruk op het slechts behandelen van stoornissen, doet geen recht aan het brede kennis- en werkdomein van de GZ-psycholoog generalist binnen het jeugdveld.
- De orthopedagoog generalist is buiten beschouwing gelaten, terwijl deze expertise cruciaal is in het jeugdveld waar veel over domeinen heen gewerkt moet worden (kennis over gezins- en omgevingsinteracties, onderwijs, integratie van kennis vanuit jeugd ggz/ jeugd- en opvoedhulp/

verstandelijke beperking). In de nieuwe beroepenstructuur wordt hen de huidige route om je te kunnen specialiseren ontnomen, voordat er een alternatief is voor een specialisatie na de OG opleiding. Dit was niet bekend op het moment van hun studiekeuze. Wij pleiten voor het openhouden van deze route totdat er een alternatief is neergezet en studenten vanaf de keuze van hun master goed voorgelicht zijn wat hun specialisatie mogelijkheden zijn.

Het is helder dat deze grote wijziging in de beroepenstructuur en de directe aansluiting master- GZ psycholoog generalist vragen om een passende financiële investering, zodat grotere problemen op de arbeidsmarkt met consequenties voor de kwaliteit van zorg kunnen worden voorkómen. Onze vraag is om de uitvoeringsconsequenties voor het jeugdveld zorgvuldig te onderzoeken en te komen met een goede financiële onderbouwing en afspraak van wie deze financiering gaat komen.

3. Er dreigt een tekort aan specialisten in het jeugdveld

Er is reeds een groot tekort aan specialisten in het jeugdveld, dat maakt dat wachttijden voor de gezinnen met de meest grote problemen vaak langer zijn dan voor de gezinnen met lichtere problematiek. Wij zien nu een aantal besluiten die deze problematiek zullen verergeren. Op een rij:

- Orthopedagoog generalisten kunnen zich niet langer specialiseren tot klinisch psycholoog - psychotherapeut terwijl hun expertise cruciaal is in het jeugdveld.
- De specialisatie tot psychotherapeut wordt voorbehouden aan GZ psycholoog - generalisten, terwijl er ook orthopedagoog- generalisten zijn die deze specialisatie gekozen hebben en kinderpsychiaters. Hun expertise kunnen wij niet missen in het jeugdveld.
- Psychotherapeuten met én zonder Gz registratie worden door deze beroepenstructuur gedwongen tot een uitgebreid nascholingstraject waarbij nu nog onhelder is hoe dit eruit gaat zien en wat dit voor consequenties zal hebben.

Er dreigt met de nieuwe beroepenstructuur in het jeugdveld een nog groter tekort aan specialisten te komen dan er nu al is.

Samenvattend zijn de te verwachten uitvoeringsproblemen in het jeugdveld groot en vragen wij om een zorgvuldige consultatie van het specialistische jeugdveld om deze organisatorische en financiële problemen te voorkómen en de kwaliteit van zorg voor de gezinnen met de grootste problemen op peil te houden.

Met vriendelijke groet,

Nellieke de Koning en Mariëtte Verhoef, bestuurders van Levvel, specialistische zorg voor jeugd- en gezin

Nellieke de Koning
Bestuurder/ Kinder- en Jeugdpsychiater

BIG nr. 79041685301

Mobiel: 06-24775220
Fred Roeskestraat 73, 1076 EC Amsterdam

